

## **INNLEDNING**

Vest-Agder-museet har hatt to store prosjekter på gang dette året, for det første en ny organisasjonsplan og en utviklingsplan for Odderøya.

Fylkeskommunen bevilget penger til prosjektering av et nytt formidlingsbygg på Odderøya, dette ble sett i forhold en plan for utviklingen av Odderøya som helhet. Planen ble lagt fram for styret i februar, og venter nå på politisk behandling.

Strategiplan for museet ble vedtatt av styret 25. november 2010. Strategiplanen er et løft for museet i forhold til mer målrettet arbeid. Det er lagt vekt på gode interne rutiner og et større fokus på arbeidet i faggruppene.

Strategiplanen legger et godt grunnlag for en ny direktør som vil utvikle museet videre.

Direktør Marianne Nielsen sa opp sin stilling 1. desember, årsmeldingen er av den grunn skrevet av konstituert direktør i samarbeid med formidlingsansvarlig og andre.

Agnete Kjellin  
konstituert direktør

## OM ÅRSMELDING 2010

Dette er Vest-Agder-museet IKS sin samlede årsmelding for 2010.

### VEST-AGDER-MUSEET IKS-ORGANISASJONSFORM

Museet er organisert som et interkommunalt selskap. Deltakere i selskapet er Vest-Agder fylkeskommune og kommunene i Vest-Agder. Eierandel og deltakeransvar er fordelt slik: Vest-Agder fylkeskommune 50/100, Kristiansand kommune 20/100, og kommunene Flekkefjord, Farsund, Mandal og Vennesla 5/100 hver, og 1/100 hver på kommunene Sirdal, Kvinesdal, Lindesnes, Hægebostad, Audnedal, Lyngdal, Åseral, Marnardal, Søgne og Songdalen.

### REPRESENTANTSKAP OG STYRE

#### Representantskap

Representantskapet er Vest-Agder-museets høyeste myndighet, og de deltakende kommuner og fylkeskommunen utøver sin myndighet i selskapet gjennom dette. Representantskapets medlemmer og varamedlemmer velges for 4 år og følger den kommunale valgperioden. Det kan foretas nyvalg i perioden. Representantskapet har 16 medlemmer, 1 medlem fra hver deltaker. Representantskapet ledes av fylkesordfører Thore Westermoen. Representantskapsmøtene ble avholdt 22. januar 2010 og 21. juni 2010.

#### Styre

Vest-Agder-museet IKS har et styre på 9 medlemmer med personlige varamedlemmer. 7 velges av representantskapet, og 2 velges av de ansatte. Valgperioden er 4 år, tilsvarende den kommunale valgperioden.

1. Styreleder, Terje Damman  
Personlig varamedlem Anne Ma Timenes
2. Nestleder, Åse Marie Bue  
Personlig varamedlem Eva Tove Fuglestveit
3. Berit Eide Johnsen  
Personlig varamedlem Erik Müller
4. Harald Sødal  
Personlig varamedlem Bjørn Danielsen
5. Tobias Oftedal  
Personlig varamedlem Antje Dahlgren
6. Aslak Wegge  
Personlig varamedlem Kathrine Berg Brekken
7. Tore K Haus  
Personlig varamedlem Jan Seland
8. Ansatte representant Inge Eikeland  
Personlig varamedlem Thorunn Lunde
9. Ansatte representant. Agnete Kjellin  
Personlig varamedlem Nils Magne Håkegård

Det har vært avholdt 9 styremøter i 2010. Styret har behandlet 69 saker i løpet av året.

### **Virksomhet og lokalisering**

Museet er et kulturhistorisk museum bestående av 8 tidligere frittstående museer. Museet skal organisere innsamling, bevaring, dokumentasjon, og formidling av kulturhistorie i Vest-Agder. Museet er organisert som et interkommunalt selskap. Deltakere i selskapet er Vest-Agder fylkeskommune og kommunene i Vest-Agder.

### **Fortsatt drift**

Det er forutsatt fortsatt drift og årsregnskapet er satt opp under denne forutsetning. Regnskapet viser et netto driftsresultat på kr 44 878. Videre har Vest-Agder-museet IKS et samlet disposisjonsfond på kr 2,2 mill.

### **Arbeidsmiljø**

Det har ikke vært registrert skader eller ulykker i 2010. Etter vår oppfatning er arbeidsmiljøet og den generelle trivselen ved museet god.

### **Påvirkning på det ytre miljøet**

Museets virksomhet påvirker ikke det ytre miljøet.

### **Likestillingsrapportering**

Vest-Agder-museet har ved årsskiftet 43 ansatte, hvorav 22 er kvinner og 21 er menn. Videre har Vest-Agder-museet IKS et styre på 9 medlemmer, hvorav 3 er kvinner og 6 er menn.

### **ANSATTE**

Vest-Agder-museet har ved årsskiftet 43 ansatte, hvorav 22 er kvinner og 21 er menn. Museet hadde 40 årsverk.

### **Etablering av AMU**

Det ble i 2010 etablert et AMU (Arbeidsmiljøutvalg) i VAM. Det ble valgt representanter til AMU og utvalget hadde sitt første og konstituerende møte 6. april. AMU har bestått av følgende medlemmer: Nils Magne Håkegård, hovedverneombud/ansattes representant og leder av AMU, Judith S. Nielsen, ansattes representant, Morten Westvik, arbeidsgiverrepresentant, Marianne L. Nielsen, arbeidsgiverrepresentant. Ledelsen av AMU skal gå på omgang mellom arbeidstakersiden og arbeidsgiversiden, den første perioden ledes AMU av arbeidstakersiden. Det har vært gjennomført fem møter i AMU i 2010.

### **Arbeidstilsynet**

Vest-Agder-museet ble valgt ut for tilsyn fra Arbeidstilsynet som en del av prosjektet "Arbeid for helse". Hovedmålet var å bidra til å forebygge arbeidsrelatert sykdom og skade. Arbeidstilsynets helhetsvurdering var at Vest-Agder-museet har jobbet hardt for å bygge en felles kultur på tross av stor geografisk spredning og en sammensatt arbeidsstokk. Men Arbeidstilsynet uttrykte blant annet bekymring for arbeidsmiljøet på Setesdalsbanen. Tilsynet etterlyste også et skriftlig system for avvikshåndtering, konflikthåndteringsrutiner, rutiner for intern varsling og omstillingsrutiner.

## STATISTIKK PÅ BESØKSTALL VED AVDELINGEN

Flekkefjord, Lista, Sjølingstad Uldvarefabrik, Mandal og Gimle Gård har hatt økning i besøkstallet 2010. Dette er gledelige tall som skyldes systematisk og målrettet jobbing fra de ansatte på avdelingene.

Avdeling	2007	2008	2009	2010
Kristiansand	32 787	28 094	23098	19 832
Gimle Gård	2 749	2 923	3076	3 125
Setesdalsbanen	28 498	20 430	21980	12 104
Mandal (inkl Vigeland Hus)	2 896	3 516	4189	4 286
Sjølingstad	7 052	5 893	6313	<b>8 301</b>
Lista	4 624	6 737	11884	15 263
Flekkefjord	5 486	7 906	7390	8 902
<b>Totalt</b>	<b>84 092</b>	<b>75 489</b>	<b>77930</b>	<b>71 813</b>

Når det samlede besøkstallet likevel har gått ned, kan dette forklares med blant annet med færre anløp av cruisebåter til Kristiansand. Sesongstarten på Setesdalsbanen ble utsatt til 4. juli i 2010, skolebarnkjøring i juni ble ikke kjørt og det var færre cruise charter enn tidligere år.

## DELTAKELSE I SAMARBEIDSPROSJEKTER

### Felles konserveringssenter

Vest-Agder-museet, Sørlandets Kunstmuseum, Statsarkivet i Kristiansand og Vest-Agder fylkeskommune samarbeider om å utrede et felles konserveringssenter i Agder. Målsetningen er å få til en samkjøring av konserveringstjenester, verksted og ressurser. Rapporten var ferdig i oktober 2009. Kostnadsoverslaget lå på ca 30 millioner. Det ble forutsatt at konserveringssenteret skulle lokaliseres som en del av museumsutbyggingen på Odderøya, dette fordi formidlingsaspektet ved denne virksomheten er sentral.

### Agderseminaret

Vest-Agder-museet er sammen med Universitetet i Agder (AiA), Aust-Agder Kulturhistoriske senter og Statsarkivet i Kristiansand arrangør av det årlige Agderseminaret som samler kulturhistoriske forskere fra hele Agder til seminar siden 2007. De siste årene har Kristiansand og Arendal vært vertskap annethvert år. I 2010 var Kristiansand vertskapet, og seminarets hovedfokus var på tema som blant annet er svært relevant for det BRUDD-relaterte arbeidet ved Vest-Agder-museet: Formidling. Bruk og misbruk av historie. Her var Vest-Agder-museet en av arrangørene, og synlig bl.a. gjennom to foredragsholdere, omvising på Gimle Gård og arbeidet med en antologi som vil publiseres høsten 2011. Tema for Agderseminar 2011 er temaet: Den vanskelige historie. Erindring og glemsel.

### Porto Franco

Vest-Agder-museet deltar som partner i prosjektet "Porto Franco". Porto Franco-prosjektet ønsker blant annet å samle alle Kristiansands gamle og nyere fartøyer med kulturhistorisk verdi i én havn. Denne havna skal være en møteplass for byens befolkning og en attraksjon for tilreisende. Havna skal bli en opplevels- og formidlingsarena for byen og vise landsdelens maritime historie og

kystkultur. Dette kan ses i nær sammenheng med utvikling av museumshavn i Nodeviga på Odderøya.

## **INDUSTRIHISTORIE**

Vest-Agder-museet deltar i en samarbeidsgruppe under navnet "Industridokumentasjon Vest-Agder" IDVA. Gruppen består av representanter fra arkivverket, fylkeskommune, Vest-Agder-museet og Bredalsholmen Dokk- og fartøyvernssenter. Gruppen skal kunne tre i sammen på kort varsel. Det har ikke vært noen formell aktivitet i 2010.

## **PROSJEKTER**

### **Odderøya**

Gjennom 2010 har det vært jobbet med flere aspekter av Odderøya-utviklingen. Innholdsdelen i formidlingsbygg og kulturhavna i Nodeviga og særlig forhold knyttet til løsninger når det gjelder friluftsmuseets plassering. Ei arbeidsgruppe har jobbet fram en utviklingsplan for Odderøya. Gjennom et parallelloppdrag skal en belyse hvordan museumsområdet kan utvikles, sett i sammenheng med utvikling av resten av Odderøya. Det skal legges stor vekt på å få fram en robust løsning med mulighet for etappevis utbygging.

Sammendrag: Eierne av Vest-Agder museet har vedtatt å legge til rette for flytting av museets avdeling i Kristiansand til Odderøya. Dette prosjektet er viktig både i et byutviklingsperspektiv og i et museumspektiv: Odderøya er et stort aktivum for byen og sentrum (Kvadraturen). Store deler av Odderøya er regulert til friområde. Museet skal ligge i den nordøstre delen – nærmest Kvadraturen. På den nordvestre delen av øya er det under bygging et nytt teater- og konserthus (Kilden) og det er vedtatt at det skal etableres et større bolig- og næringsområde på Silokaia. Flytting av museet er et viktig strategisk grep for å utvikle Odderøya som en attraksjon for byen samtidig som allmennhetens tilgang ivaretas. Utvikling av et samlet og moderne museumsanlegg med nytt fleksibelt formidlingsbygg og styrking av de maritime delene, bla ved museumshavn og samarbeidet med en mulig Nasjonal museumshavn.

## **NASJONALE NETTVERK**

Museets ulike avdelinger deltar i formelle og uformelle nettverk på nasjonalt plan. Vest-Agder-museet har en svært bred tematisk- og samlingsmessig portefølje, vi har derfor sett på det som nødvendig å delta i en rekke nasjonale nettverk. Deltakelse i slike ABM-nettverk er en oppfølging av den museumsfaglige delen av museumsreformen. Vest-Agder-museet deltar i følgende ABM-nettverk:

### **NETTVERK**

Arbeiderkultur  
Bergkunstnettverket  
Byggnettverket  
Herregårdsnettverket  
Kystkultur  
Minoriteter og kulturelt mangfold  
Samtidsnettverk  
Fotonettverket

### **ANSVARLIG**

Konservator Thorunn Lunde (VAM Setesdalsbanen)  
Avd.led / konservator Inge Eikeland (VAM Lista)  
Driftsleder Nils Magne Håkegård (VAM Kr.sand)  
Avd.leder Agnete Kjellin (VAM Kr.sand)  
Avd.leder / Konservator Arild Johannessen (VAM Flekkefjord)  
Konservator NMF Kathrin Pabst (VAM Kr.sand)  
Konservator NMF Kathrin Pabst (VAM Kr.sand)  
Konservator NMF Kirsten K. B. Nøklebye (VAM Kr.sand)

## **ARBEID I FAGGRUPPER**

Vest-Agder-museet hadde ved inngangen av året fire faggrupper. Alle ansatte tar del i arbeidet i en eller flere faggrupper. Arbeidet i faggruppene har vært et prøveprosjekt for å høste erfaring med tverrfaglig drift. Disse erfaringene ble brakt videre inn i organisasjonsutviklingsarbeidet som har

pågått og fortsatt pågår. Gjennom arbeidet med strategiplanen kom man fram til å redusere antall faggrupper til tre etter mal fra Stmeld. 49 "Framtidas museum". Faggruppen for Forvaltning, vedlikehold og drift ble organisert som en del av samlingsforvaltningsgruppen og fikk navnet Forvaltning.

Sammenfattet er museets erfaringer med arbeidet i faggrupper at:

- arbeidet i faggruppen blir oppfattet som konstruktiv og inkluderende, og det har blitt mye lettere å ta kontakt med kolleger ved andre avdelinger for å få hjelp ved faglige spørsmål.
- avdelinger med like utfordringer ønsker å jobbe sammen om disse (for eksempel magasin Lista/Flekkefjord eller bruk/oppbevaring av museale gjenstander som er i bruk til daglig ved Setesdalsbanen/Sjølingstad).
- det er hensiktsmessig å møtes en til to ganger per år til et stort felles møte, men ellers å jobbe med mindre og konkrete prosjekter når det er behov for det.

### **FAGGRUPPE 1 – FORVALTNING, VEDLIKEHOLD OG DRIFT**

Faggruppeleder: Driftsleder Nils Magne Håkegård

Faggruppen har hatt 13 medlemmer. Det har i løpet av 2010 vært et fellesmøte, men man har lagt vekt på å gjennomføre noen felles aktiviteter med fokus på kompetanseheving. Kunnskap flyter stadig bedre mellom avdelingene noe som også var hensikten med organisering i faggrupper. Høsten 2010 var faggruppa for forvaltning vertskap for et to dagers seminar i det nasjonale nettverket i bygningsvern. Deltakere i faggruppen har også i 2010 brukt mye tid til å bygge montre i forbindelse med den arkeologiske utstillingen på Nordberg fort. Dette har vært i samarbeid med Vest-Agder fylkeskommune.

### **FAGGRUPPE 2 – FORMIDLING, UTSTILLING, MARKEDSFØRING**

Faggruppeleder: Formidlingsansvarlig Gunhild Aaby, Judith S. Nilsen var vikar fra 1. juni og ut året

Faggruppa for formidling har medlemmer fra sju forskjellige avdelinger. Deltakerne i faggruppa har ulike fagbakgrunn og funksjon i museet. Faggruppa rommer avdelingsledere og konservatorer, museumspedagoger og formidlere, skrankepersonell og merkantilt personale, produksjonsmedarbeider og designer.

Arbeidsoppgavene i denne faggruppa er svært mangfoldige, derfor er den delt opp arbeidet i mindre grupper med ansvar for hvert sitt felt. Museumspedagogene/ formidlerne samarbeider om å utvikle og gjennomføre opplegg til den fylkeskommunale kulturelle skolesekken, og har hatt informasjonsstand og gjennomført lærerkurs på Sørlandsk lærerstevne. Ei gruppe arbeider med digital formidling og informasjon, ei med markedsføring og ei gruppe skal lede arbeidet med generelt publikumstilbud. I tillegg finnes ad hoc-grupper for ulike prosjekter, spesielt utstillinger.

#### **Formidlingsplan for Vest-Agder-museet:**

Faggruppa for formidling utarbeidet våren 2010 en formidlingsplan for 2010-2014. Planen er ført i pennen av formidlingsansvarlig Gunhild Aaby. Den har vært behandlet e-postkorrespondanse og fellesmøte i faggruppa.

### FAGGRUPPE 3 – SAMLINGSFORVALTNING

Faggrupeleder: Konservator NMF Kathrin Pabst

*Faggruppe 3: Samlingsforvaltning* har hatt medlemmer med forskjellig faglig bakgrunn og fra alle avdelinger. Målet med faggruppens arbeid har vært blant annet å samkjøre rutiner innen fordeling og inntak av gjenstander, dokumentasjon, registrering, merking og konservering. Faggruppen har bidratt til samkjøring av kompetanse, intern opplæring og nye samarbeidskonstellasjoner mellom avdelinger og ansatte.

Samlingsforvaltingsplanen ble trykket og distribuert i 2010.

### FAGGRUPPE 4 – FORSKNING OG UTVIKLING

Faggrupeleder: avdelingsleder / 1 konservator NMF Jan Henrik Munksgaard fram til sommeren 2010.

Arbeidet i gruppen har i det alt vesentlige vært konsentrert om tre emner:

1. Årbøkene
2. Museets forskningsplan. Denne planen ble ferdig våren 2010
3. Samarbeid med andre (Agderseminaret)

### ÅRBOKA

Faggruppe for Forskning har hovedansvaret for at Vest-Agder-museet gir ut en årbok hvert år. Den skal komme ut på høsten i god tid før jul, slik at det blir mulighet for større salg. Årbøkene skal i størst mulig grad omhandle Agder og museets samlinger. I utgangspunktet ønsker vi at ansatte ved museet skal skrive alle artiklene i årbøkene. Det utelukker imidlertid ikke at forskere utenfra kan bli spurt om å bidra med sine arbeider når det er formålstjenelig.

Årboken 2010 hadde temaet: ALKOHOL – gleder og sorger. Temaboka hadde artikler om ulike sider ved bruken av brennevin, vin og øl. Den forteller om bruken av alkohol i ulike miljøer og til ulike tider med særlig vekt på Vest-Agder. Boka viser at tilgangen til og bruken av alkohol har endret seg sterkt i løpet av i alle fall det siste århundret.

Boken kom ut i desember 2010 og hadde følgende forfattere og tema:

Thorunn Lunde: DEN DRIKKFELDIGE RALLAR?

Kirsten Bertheau Nøklebye: FRA SELSKAPSVIN TIL FOLKEVIN.

Thor Gunnar Hansen: "HVEM VIL GÅ INN I EVIGHETEN SOM BRENNEVINSHANDLER?"

Eiliv Ulltveit-Moe: HJEMMELAGET FRUKTVIN SOM DEL AV NASJONSBYGGINGEN

Tale Christiansen: VØRTERØL – "SUNNHETENS ØL"

Redaksjonskomiteen har bestått av Tale Christiansen, Thorunn Lunde og Thor Gunnar Hansen. Designer Per Grimsgaard ved Vest-Agder-museet er ansvarlig for den grafiske formgivningen.

### Årbok 2011

Boka vil ha tema: - ikke bare plast. Om arbeid, fritid, innovasjon, design og industri knyttet til

plastbåt. Redaksjonskomité: Kathrin Pabst, Tale Christiansen, Thorunn Lunde og Thor Gunnar Hansen.

## FORMIDLING

### INNLEDNING

Formidlingsarbeidet ved Vest-Agder-museet IKS (VAM) foregår først og fremst ved avdelingene – i form av utstillingsarbeid, aktivitetsdager, organisering av ulike publikumstjenester og tilrettelagt formidling for grupper fra skoler og barnehager.

Årsmeldinga for formidling ved Vest-Agder-museet vil for 2010 omhandle fellestiltak og formidlingsoppgaver koordinert og organisert av formidlingsansvarlig ved VAM, samt prosjekter designer Per Grimsgaard og museumsrådgiver Klaus Olesen har vært involvert i.

### NYE STILLINGER

Klaus Olesen begynte i stillingen som museumsrådgiver 1. januar 2010, og har gitt museet mulighet til i større grad å yte tjenester til de ubemannede museene.

Mari Ormberg tiltrådte høsten 2010 stillinga som regional museumsformidler i Lindesnesregionen, hun har kontor på Minne i Åseral, men har hatt felles kontordag med formidlingsansvarlig i Mandal en dag i uka. Stillinga er ei treårig prosjektstilling, og blir støttet med 350 000 i året av Lindesnesrådet.

### KOORDINERING AV FELLES FORMIDLINGSTILTAK VED MUSEENE I VEST-AGDER OG SAMARBEID MED AUST-AGDER

Vest-Agder-museet IKS har hatt kr 200 000,- til informasjons- og formidlingsmidler til regionale prosjekter. Museet har prioritert å bruke disse midlene på samarbeidstiltak med museene i eget fylke og i Aust-Agder, representert ved Aust-Agder kulturhistoriske senter (AAks).

### Søndagsmuseet

Brosjyren Søndagsmuseet gir en samlet presentasjon av museer i begge Agderfylkene som på søndager i sommersesongen har felles minimums åpningstid og gratis inngang for barn og unge. Brosjyren fulldistribueres i Aust- og Vest-Agder. Brosjyren hadde i 2010 samme format, design og profil som i 2009. I 2010 deltok 47 museer i ordningen, hvorav 24 fra Vest-Agder.

### Sørlandsk lærerstevne

Et annet fellestiltak, koordinert av VAM, er museenes deltakelse på Sørlandsk Lærerstevne. Museene i Aust- og Vest-Agder stiller med felles stand og markedsfører sine tilbud til skoler og barnehager. Alle de større museene i Agder deltok. Formidlingsansvarlig ved VAM lager også et hefte til lærerstevnet. Det er en 24 siders oppdatert presentasjon av alle skoletilbudene ved små og store museer i Vest-Agder, denne er mulig å laste ned på museets nettside.

VAM arrangerte også det praktiske kurset "Smykker og ull. Lek og lær på museum" med fokus på Smykker kombinert med enkel spinning og toving. Kursholdere var vikarierende formidlingsansvarlig



og museumsformidlerne ved VAM Flekkefjord og Kristiansand. 20 lærere deltok, og evalueringa fra kurset var svært positiv.

## **FELLESTJENESTER**

Utlån av utstillingsutstyr

VAM har bygd opp en liten utstyrsbank for utlån av utstillings- og formidlingsutstyr til museer og kommuner i fylket. Pr. i dag kan museer og kommuner kostnadsfritt låne:

- åtte utstillingsbyster (skredderbyster: barn, kvinne, mann)
- to sett utstillingsvegger (à 7,6 m<sup>2</sup> veggflate med mulighet for montering på begge sider)

Ordningen er beskrevet på [www.vestagdermuseet.no](http://www.vestagdermuseet.no)-->"fellestjenester".

## **UTSTILLINGSPROSJEKTER**

### **"Hellemyr, helligmyr" – bronsealderutstilling på Nordberg Fort.**

Utstillingen ble laget i samarbeid med Fylkeskonservatoren i Vest-Agder, Kulturhistorisk museum i Oslo og Vest-Agder-museet, med deltakelse av VAM Lista, VAM Kristiansand, formidlingsansvarlig og museumsrådgiver Klaus Olesen. Utstillingen åpnet 10. mars på Nordberg Fort.

### **"Feber og fellesskap epidemienes århundre 1820-1920"**

Vandreutstillinga åpnet på Odderøya 17 i Kristiansand 4. juni. Sentralt i utstillinga er fire kortfilmer, i tillegg vises nærmere 20 digitale fortellinger - om medisinhistorie, Sunnhetsloven, barnesykdommer, kopper, fnatt, kolera, nervefeber, tuberkulose og spanskesyken. Publikum kan også utforske en verden i miniatyr ved hjelp av lupe og prøve sine kunnskaper om menneskets indre organer ved å sette sammen en torso og studere bilder. Utstillinga har vært et samarbeidsprosjekt mellom VAM, Universitetet i Agder v/ May-Brith Ohman Nielsen, Agder naturmuseum og Dokufilm v/ Frode Vestad, og har vært mulig å få til p.g.a. støtte fra ABM-utvikling og Norsk Kulturråd.

Vandrerute 2010:

- Fredag 4. juni – søndag 13. juni 2010: Odderøya 17, Kristiansand
- Søndag 20. juni – onsdag 28. juli: Vest-Agder-museet Lista, Nordberg Fort
- Torsdag 29. juli – søndag 1. august: Tall Ships' Races, Kristiansand
- Mandag 2. august – torsdag 12. august: Vest-Agder-museet Lista, Nordberg Fort
- Søndag 15. august – søndag 19. september: Vest-Agder-museet Kristiansand
- Onsdag 22. september – tirsdag 26. oktober: UiA , Grimstad og Krs.
- Fredag 29. oktober – fredag 19. november: Vest-Agder-museet Flekkefjord
- Fredag 26. november 2010 – onsdag 5. januar 2011: Norsk Teknisk Museum, Nasjonalt medisinsk museum, Oslo

### **Gamle havnebilder i Kristiansand**

30 historiske foto ble plukket ut til en utstilling på kaia under Tall Ships Races i Kristiansand. Temaet var "*en havn i endring*", og foto fra rundt 1870 til 1960-åra ble fremskaffet av Digitale Bilder i Vest-Agder. Bildene ble populære "mimreobjekter" under arrangementet, derfor har Vest-Agder-museet samarbeidet med ulike etater i Kristiansand kommune, plassert dem rundt havna/Odderøya - til informasjon og underholdning.

### **Påbegynte prosjekter – med planlagt ferdigstilling i 2011**

"Himmelen over Sørlandet" – ei utstilling om religion, en del av Kathrin Pabsts (VAM Kristiansand) dr.gradsprosjekt om profesjonsetikk i museene. Designer, formidlingsansvarlig og konservator Thorunn Lunde deltok i prosjektgruppa. Utstillingsåpning 11. mars 2011.

### **Ikke bare plast**

Plast ble fra 1950-tallet lansert som et nytt og spennende materiale til båtproduksjon. Markedet var modent for små og store fritidsbåter, og en rekke plastbåtfabriker startet opp i Agder. Hvilken betydning har plastbåten hatt for landsdelen, i arbeid og fritid, for industri, innovasjon og design? Denne nære historien vil Vest-Agder-museet fortelle om. Prosjektleder har vært Per Grimsgaard og Thorunn Lunde, og prosjektet har involvert ansatte i alle faggruppene. Det første store målet for prosjektet er en regatta i Kristiansand knyttet til Den store museumsdagen 2011, deretter årbok for 2011.

### **SKOLETJENESTE**

#### **Vest-Agder-museet i Den kulturelle skolesekken i Vest-Agder**

Vest-Agder-museet IKS er en sentral samarbeidspartner for den fylkeskommunale kulturelle skolesekken på kulturarvfeltet. Fordi museet eies av alle 15 primærkommuner og fylkeskommunen, har vi et spesielt ansvar for å gi et godt tilbud på vårt felt til alle elever i grunnskolen i fylket. Museet legger derfor ned en betydelig egeninnsats i form av arbeids- og tidsressurser. Formidlingsansvarlig er koordinator for alle tilbud fra VAM til fylkets DKS. Ansvaret for tilbudene i de lokale, kommunale kulturelle skolesekkene ligger til den enkelte avdeling.

Tilbudene er organisert som turneer på skolene og som besøk på institusjonene. Også lokale, ubemanna museer har vært brukt som arena for et felles formidlingsopplegg om plantefarging.

### **BESØK VED VAM**

- Tekniske kulturminner i Vest-Agder 8. trinn i Audnedal, Lyngdal, Mandal og Søgne (VAM Sjølingstad)
- "Fremmed sus i serken - draktutstilling" 5. og 6. trinn i Audnedal, Marnardal og Søgne (VAM Mandal)
- "KANONBRA på Grønnes" 1.- 3. trinn i Kvinesdal (VAM Flekkefjord)
- Bronsealderen på Lista (VAM Lista), 4. trinn.

### **SKOLETURNEER**

- "Hold dampen oppe!" 8. trinn i Vennesla, Flekkefjord og Kristiansand (noen skoler) (VAM Setesdalsbanen v/ Thorunn Lunde)
- "Det er ikke gull alt som glimrer" 9. og 10. Trinn i Lindesnes og Lyngdal (VAM Flekkefjord v/ Birgit Gautschi og Agder naturmuseum v/ Beate S. Johansen)

### **MUSEUMSTURNEER**

- "Vigelands trær - kreativt grafikkverksted" 3. trinn i Mandal (VAM Sjølingstad Uldvarefabrik v/ Judith S. Nilsen og Agder naturmuseum v/ Beate S. Johansen)

- "Plantefarging Agder rundt" 3. trinn i Lindesnes og Kristiansand (noen skoler) (VAM Sjølingstad Uldvarefabrik v/ Judith S.Nilsen og VAM Kristiansand v/ Tale Christiansen.)

#### **VIDEREGÅENDE SKOLER**

- "Min kropp – min sannhet" skoleturné (v/ formidlingsleder ved VAM Sjølingstad Uldvarefabrik v/ Birgitte Sørensen.)
- "Den industrielle revolusjon – fra England til Sjølingstad" (VAM Sjølingstad)

#### **MARKEDSFØRING AV VEST-AGDER-MUSEETS SKOLETILBUD**

- Felles stand og hefte på Sørlandsk lærerstevne
- DKS gjennom fylkeskommunens kanaler og på nettstedet KSYS
- Nedlastbare program og ressurser på Vest-Agder-museets hjemmeside (menypunkt: "skole/barnehage")
- Målrettet lokal markedsføring og informasjon fra avd. til skoler og barnehager i eget distrikt.
- Direktekontakt med lærere og elever ved museumsbesøk eller når vi besøker skolen på turné.

#### **DEN STORE MUSEUMSDAGEN – VAM FLEKKEFJORD**

Den store museumsdagen er en årlig begivenhet i juni, hvor alle VAMs avdelinger deltar med aktiviteter og underholdning. Arrangementet flyttes mellom avdelingene. I år ble Den store museumsdagen arrangert ved Vest-Agder-museet Flekkefjord lørdag 12. juni. Museet, museumshagen og Dr. Krafts gate var fylt med liv og røre, og det var mange spennende aktiviteter for store og små. Museumsdagen markerer starten på sommersesongen for alle museets avdelinger.

#### **VEST-AGDER-MUSEETS FELLESBROSJYRE**

Til sommersesongen ble fellesbrosjyren for Vest-Agder-museet og avdelingsbrosjyrene oppdatert, tilleggskonseptet "Barnas Museum" var satsningsområde også i 2010. Brosjyrene inneholder presentasjon av alle avdelingene i bilder og med norsk, tysk og engelsk tekst.

#### **HJEMMESIDE FOR VEST-AGDER-MUSEET**

Nettsida ([www.vestagdermuseum.no](http://www.vestagdermuseum.no)) til museet brukes til å legge ut informasjon om saker som skjer på museet og for å markedsføre arrangementene våre. Det aller meste av informasjonen legges på hovedsida, mens informasjon som er spesielt knyttet til avdelingene, også legges på avdelingsssidene. Vi sender også ut nyhetsbrev. Intranettet brukes til å dele informasjon som kun er til de ansatte.

Vi bruker statistikk-verktøyet Google Analytics for å måle trafikken på nettstedet. Statistikken viser at en viktig kanal for besøk til museets nettside er Facebook.

#### **SOSIALE MEDIER**

VAM opprettet egen side på Facebook før sommersesongen 2010, fra før har flere av museets avdelinger dannet egne grupper. Den nye sida ble brukt til å markedsføre publikumstilbudene ved museet, en person ved hver avdeling har mulighet til å legge ut Facebooknyheter. Det ble også

opprettet en Twitterkonto, men denne ble ikke i like stor grad tatt i bruk. Museet brukte også sosiale medier i forbindelse med forskjellige prosjekter og samarbeidstiltak. Vi har opprettet flere blogger og grupper på Facebook.

### TILDELING AV PROSJEKTMIDLER TIL UBEMANNEDE MUSEER 2008

Vest-Agder-museet delte også i 2010 ut 200 000 kroner i prosjektmidler til museer uten fylkeskommunalt driftstilskudd. Interessen for prosjektmidlene var stor, det var søkt om nærmere 1 million kroner fordelt på 21 prosjekter, en solid rekord i forhold til tidligere søknadsrunder. 13 prosjekter fikk støtte. På grunn av den harde konkurransen fikk enkelte støtteverdige prosjekter avslag eller en sterkt redusert sum. Prosjektene som fikk støtte var fordelt på ti kommuner, og tildelingene viste det store mangfoldet i museumsarbeidet. Det ble gitt tilskudd til alt fra utstillinger og film til samlingsforvaltning og bygningsvern. Nytt av året var at det også var mulig å søke om faglig bistand fra Vest-Agder-museet, 11 museer søkte om slik støtte.

	MUSEUM	PROSJEKT	SUM TILDELT
1	Audnedal kommune/ Sveindal Museum	Historiske foto - Audnedal	15 000
2	Det Gamle Posthuset, Konsmo	Restaurering utvendig av hovedbygning (forprosjekt)	7 000
3	Galleri Lista Fyr	Utstillingslys	12 000
4	Gamle Kvinesdal kraftstasjon	Bevaring av kraftstasjonen - innlegging av strøm	10 000
5	Klokkergården Bygdetun, Lyngdal	Beskrivelse og registrering av gjenstander	10 000
6	Knaben Gruvemuseum	Introduksjonsfilm om gruva og gruvedriften	20 000
7	Lindenes Kulturtorv	Etablering av kystkulturutstilling i Kulturtorvet	24 000
8	Marnardal Museum	Skifte av torvtak på Mjålandstova	7 000
9	Porsmyr Bygdetun	Reparasjon og tilrettelegging av hovedhus. Ulike prosjekter	20 000
10	Sirdal Fjellmuseum	Dokumentarfilm: Liv og levemåte i Sirdal	20 000
11	Søgne Zoo./Geologiske Museum	Utstillingsmonter til sommerfuglsamling	10 000
12	Thaulows Hus, Bragdøya	Monter til Wergelandsutstilling	15 000
13	Øie Mølle, Kvinesdal	Restaurering av vandrevet mølle og sag fra 1912	30 000
	<b>Totalt</b>		<b>200 000 kr</b>

### NETTVERK OG VERV

- Museumsformidlere og -pedagoger i Aust- og Vest-Agder har siden 1998/99 utviklet et forum for faglig diskusjon og inspirasjon. Formidlingsansvarlig har fungert som koordinator på dette feltet i

Vest-Agder. Vi samarbeidet om standen på Sørlandsk lærerstevne i oktober, og har også en museumsformidlerblogg som vi kan dele tips og ideer.

- Dessverre var det ikke tilstrekkelig interesse for Høstmuseet til at det ble et felles løft i 2010, kun enkeltarrangementer ble gjennomført.
- Gunhild Aaby er nasjonal kontaktperson for den internasjonale museumsformidlerorganisasjonen, ICOM/CECA.

## **KURS OG KONFERANSER**

### Arbeidsseminar for verkstedsaktiviteter i sommersesongen 26. mai (Lista)

Som et ledd i satsningen "Barnas museum" – aktivitetsbaserte opplevelser på Vest-Agder-museet – holdt vi også i 2010 internt kurs sammen med Agder naturmuseum i forkant av sommersesongen. Representanter fra alle avdelinger deltok, og vi gjennomgikk flere ulike verkstedsaktiviteter.

### Kurs for sommerens fortellere/ omvisere 21. juni (Lista)

Det ble holdt felles kurs for alle VAMs sommermedarbeidere (fortellere). Agnete Kjellin holdt innlegg om opplæring i service, holdninger og sikkerhetsrutiner. I tillegg hadde vi opplæring i forskjellige aktiviteter og teknikker til bruk i Barnas museum.

## **//VEST-AGDER-MUSEET KRISTIANSAND**

### **SPESIELLE FORHOLD**

Etter 24 år ved Vest-Agder Fylkesmuseum og senere Vest-Agder-museet Kristiansand/ Vest-Agder-museet Gimle Gård gikk avdelingsleder Jan Henrik Munksgaard av med pensjon 1. juni. Som ny avdelingsleder ble Agnete Kjellin ansatt. Hun kom fra stillingen som administrasjonsleder samme sted. Ny konservator, Simon Mawdsley, med ansvar for magasin og samlinger ble ansatt 1. oktober. Anne Turid Hagen, renholder ved avdelingen gjennom 25 år, sa i desember opp sin stilling for å bli pensjonist

Prosjektarbeidet knyttet til avdelingens flytting til Odderøya har i 2010 hatt god fremdrift. Planene er blitt mer konkrete og bygninger av spesiell historisk verdi er blitt gjennomgått av NIKU og har fått klarsignal for flytting.

### **BESØKSTALL**

	2007	2008	2009	2010
SKOLE	8.626	7.061	7.183	5.635
PUBLIKUM	24.161	21.033	15.915	1.4197
TOTALT	25.026	28.094	23.098	19.832

Det er en nedgang i besøkstallet sammenlignet med 2009. Grunnen er at pedagogen som er ansvarlig for skole- og barnehagetilbudet, brakk beinet i januar og kunne ikke ta i mot elever første halvår 2009. En annen faktor som er utenfor museets kontroll, er anløp av cruisebåter til Kristiansand. For 2011 er det en økning i anmeldte cruisebåter

### **SAMLINGSFORVALTNING**

Vest-Agder-museet Kristiansand har i utgangspunktet inntaksstopp på grunn av vanskelige magasinforhold. I praksis kommer det likevel inn gjenstander som vi blir tilbudt og ikke kan la gå fra oss. Av årets inntak kan nevnes en samling manufakturvarer fra "Urds vei Kolonial" ( 1954 – 1974) i

Kristiansand, nyere leketøy, to kvinnedrakter fra slutten av 1800-tallet, babytøy fra tidlig 1900-tallet og stor pute med håndvevd trekk.

Museets samlede antall fotografier er nå ca. 160 000. Tilveksten har i 2010 vært liten, men det kan nevnes en gruppe fotografier/portretter i glass og ramme av tidligere næringstopper og kjente menn i Kristiansand.

Magasinforholdene på Sagmyra er under bearbeidelse. Det er ansatt ny konservator med ansvar for magasin og samlinger og han er i gang med videre organisering av gjenstandene.

### **VEDLIKEHOLD OG ANTIKVARISK DRIFT**

Sommeren 2010 ble flere av bygningene i Bygaden malt.: Festningsgt. 48, baksiden av Henrik Wergelandsgt. 29 og Børspaviljongen.

Fire bygninger fikk helt eller delvis nytt tak: Det ene portrommet til Vestre Strandgt. 44 fikk nytt tak, mens halve taket på Festningsgt. 48 ble fornyet. Takket være tiltaksmidler fra KKD grunnet finanskrisen, ble det mulig å legge nye tak på Nomelandsloftet og Kvesteloftet. På Vest-Agdertunet er fjøstaket fremdeles dekket til med presenning.

Kjøkkenet i Konsul Mørchs kafé ble fornyet.

Det ble foretatt ny datering av Nomelandsloftet som tidligere var tidfestet til 1620. Den nye dateringen viser at loftet er fra 1580.

Vest-Agder-museet Kristiansand var høsten 2010 vertskap for et håndverksseminar i regi av ABM-u. I vårhalvåret var to av håndverkerne utlånt i ca. 3 måneder til utstillingsbygging på VAM Lista.

### **FORMIDLING OG UTADRETTET VIRKSOMHET**

Undervisningsprogrammene rettet mot barnehage, alle skoletrinn og universitet, har også i år vært mangfoldige med emner som blant annet julevandring, gammeldagse leker, byggeskikk, arkitektur og okkupasjonstid. Gjennom Den kulturelle skolesekken ble programmene "Jegere i steinalderen" og "Byvandring i Kvadraturen" gjennomført for utvalgte klassetrinn i barneskolen.

I tillegg til de faste utstillingene, åpnet museet høsten 2010 utstillingen "Skal vi leke". Utstillingen ble vist på NRKs riksnett. Museet har også vist vandretstillingene "Kristiansand havn i gamle dager" og "Feber og fellesskap".

Storsatsningen 2009 – 2011 er utstillingen "Himmelen over Sørlandet" som åpner mars 2011. Den vil bli vist på festningen i Kristiansand og er et samarbeidsprosjekt mellom UiA og Vest-Agder-museet. 2010 er også brukt til prosjektering av utstillingen "Det spøker på Kongsgård", en høyteknologisk utendørs utstilling som åpner høsten 2011.

I sommersesongen 2010 videreførte museet suksessen fra forrige sesong med levende formidling i Bygaden. Profesjonell skuespiller gjennomførte omvisninger inne i hus og ute i bakgårder. I tillegg ble barnetilbudet utvidet fra to til fire tilbud hver dag i juli og august.

Vest-Agder-museet Kristiansand har i løpet av 2010 hatt fem temadager og deltatt i Tall Ships Races.

### **FORSKNING**

Flere av museets ansatte har forskningsprosjekter innen emnene religion, matkultur og lokalhistorie. I løpet av året har det blitt holdt mange foredrag og kåserier i foreninger, på skoler og universitet i inn – og utland. Det er publisert flere artikler og museets ansatte har levert bidrag til årboken for 2010 "Alkohol- sorger og gleder" : " *Fra selskapsvin til til folkevin*" og " *Vørtetøl – sunnhetens øl*".

En av museets ansatte har deltatt i et nordiske samtids – og samarbeidsprosjektet "Brød i Norden". For tiden pågår forskningsprosjektet Himmelen over Sørlandet.

I forbindelse med avviklingen av Tall Ships Races, bisto ansatte ved museet som konsulenter innen mat – og drakttradisjoner.

## FRIVILLIG ARBEID

Vest-Agder Fylkesmuseums venneforening har ca. 150 medlemmer. De hjelper avdelingen bl. a med billettsalg på temadagene våre. I tillegg selger de kaffe, kaker og annet, noe som resulterer i en årlig pengegave til museet. Venneforeningen utfører dugnadsarbeid på friluftsmuseet. De vasker, maler og rydder. Venneforeningens dag arrangeres en gang i året og det gjennomføres hvert år en eller flere kulturhistoriske utflukter.

## //VEST-AGDER-MUSEET GIMLE GÅRD

### SPESIELLE FORHOLD

I løpet av 2010 er det utarbeidet forslag og forberedende arbeid til brannsikring av Vest-Agder-museet Gimle Gård. Utredningsarbeidet er omfattende og komplisert, men nå skal forholdene ligge til rette for å installere vanntåkeanlegg og et nytt elektrisk anlegg som skal sikre herregården for de kommende generasjoner.

### BESØKSTALL

	2007	2008	2009	2010
SKOLE				387
PUBLIKUM	2.749	2.923	3.076	2.738
TOTALT				3.125

Besøkstallet på Gimle gård er stabilt med en svak økning. Grunnen til at antall skoleelever som besøkte museet er lavt, er at pedagogen brakk beinet i januar 2010.

### SAMLINGSFORVALTNING

Gjenstandene på Vest-Agder-museet Gimle Gård er en sluttet samling. Likevel finnes det en del gamle bøker og papirer m.m på loftet som må bli gjennomgått. Registreringen startet i 2007 og videreføres.

I 2010 ble garderobeskapene gjennomgått, og drakter, uniformer og hatter ble pakket i syrefri emballasje.

### VEDLIKEHOLD OG ANTIKVARISK DRIFT

Lystgården Gimle Gård er en stor bygning med mange værelser og hundrevis av gjenstander. En viktig del av det daglige arbeidet er å holde interiøret i forsvarlig stand. Renhold av rommene og gjenstandene er en tidkrevende, men viktig del av arbeidet på Gimle. Det drives fortløpende vaktmestertjenester på herregården hele året, både innvendig og utvendig.

Det arbeides med prosjektering av brannsikring av Gimle Gård.

Muren som omgir parken er reparert

### FORMIDLING OG UTADRETTET VIRKSOMHET

Vest-Agder-museet Gimle Gård har vært åpent for formidling i sommersesongen fra 15. juni til 31. august. Museet har videreført fra 2009 samarbeid med profesjonell skuespiller og musiker, og gjennomført omvisninger utenom det vanlige. Tilbudet er svært godt mottatt og museet har som følge av det fått flere gruppebestillinger som ønsker denne type omvisninger. Søndag 21.november holdt et julepyntet Gimle Gård åpent hus. Rekordmange (840) besøkte museet på fire timer. Statister i tidsriktige kostymer *bebodde* herregården. Det har i 2010 vært mange konserter i Malerisalen, og det er innledet samarbeid med konservatoriet i Kristiansand som avholder elevkonserter der. Agder Vitenskapsakademi har Gimle Gård som fast møtested. Gjennom året avholder de flere åpne møter med foredrag.

Museet har undervisningsprogram for barnehager og alle undervisningstrinn.

## FORSKNING

Ny viten om Titti Arenfeldt Omdal (1896-1982) og livet på Gimle gård på 1900-taller er samlet inn. Dette har ført til en artikkel som skal publiseres i et hefte for salg.

## //VEST-AGDER MUSEET SETESDALSBANEN

### Innledning:

VAM Setesdalsbanen har i 2010 hatt et vanskelig og utfordrende år. Den 18. mai 2010 måtte museet melde at all togkjøring i driftssesongen 2010 måtte innstilles. I forbindelse med fremføring av persontog er museet pålagt av Statens Jernbanetilsyn å ha nødvendig beredskapsmaterieell til å håndtere evt. ulykker, evakuering av personell og passasjerer. Da det ikke er veiforbindelse til størstedelen av banestrekningen mellom Grovane og Røyknes, er dette pålegget absolutt. Beredskapen ivaretas normalt av et diesellok, men kan ivaretas av damplok og motorvogn. Brannberedskap kan også ivaretas av skinnegående arbeidstraktor, såkalt Robel. Ingen diesellok var i slik teknisk stand at de kunne godkjennes uten større overhaling. Fra frivillig side ble det bestemt at det beste var å satse på en mellomrevisjon av museets motorvogn, selv om denne var mindre egnet til formålet og hadde også den svakhet at det var svært få godkjente vognførere. Arbeidet med revisjonen av motorvognen avdekket langt større vedlikeholdsbehov enn hva som først var antatt og det var klart at den ikke kunne være ferdig og godkjent før planlagt kjøresesong. VAM Setesdalsbanen hadde derfor ikke annet valg enn å kansellere planlagt kjøring.

Dieseldrevet materieell har i alle år vært basert på frivillig innsats hva gjelder vedlikehold og godkjenning. Museets 2 mekanikere er fordelt på damp, vogner og banens infrastruktur. Ved stor innsats fra to pensjonister fra den nedlagte Sulitjelmabanen som velvillig kom nedover i to omganger, samt iherdig innsats for øvrig fra ansatte og frivillige lyktes det å få motorvogna ferdig og godkjent i slutten av juni måned og den 28.6 kunne museet melde at det ble kjøring på banen hver søndag fra 4 juli.

### Besøkstall:

På grunn av at sesongstart ble utsatt til 4. juli i 2010 er trafikk tallene betydelig lavere enn tidligere år. Skolebarnkjøring i juni ble ikke kjørt i 2010, bare 7 cruise charter og 3 andre charter ble kjørt dette året.

Totalt ble det kjørt 12.104 enkeltreiser i 2010. Det ble kjørt 56 tog i 2010, mot 170 i 2009 og 231 i 2008. Det er verd å merke seg at antall reisende *pr tog* er betydelig høyere i 2010 enn i de to foregående årene.

	2007	2008	2009	2010
TOTALT	28 498	20 430	21 980	12 104

### Samlingsforvaltning:

Som følge av generell inntaksstopp for mottak av gjenstander ved VAM, har det har ikke vært aktiv innsamling av gjenstander ved avdelingen. Likevel har det vært tatt i mot relevante gjenstander museet har fått tilbud om. For 2010 har museet mottatt blant annet tre attestbøker (arbeidsbøker) fra en tidligere anleggsarbeider, samt gjenstander knyttet til museumstiden (diverse reklame- og profileringsmaterieell). På slutten av året fikk museet også tilgang på en samling med skanna foto fra siste ordinære tur med Setesdalsbanen i 1962.

Hovedprioriteten innen samlingsforvaltning ved avdelingen har i 2010 vært å registrere gjenstander i Primus. Det ble registrert rett i underkant av 200 enkeltnummer i Primus dette året.



I etterkant av kjøresesongen ble det invitert til en fotokonkurranse, der museet ønsket å få tilgang til foto fra de siste fem årene. I overkant av 100 foto i form av digitale filer ble resultatet. Dette er bilder museet kan benytte til illustrasjoner i artikler, annonser, utstillinger med mer.

#### **Vedlikehold og antikvarisk drift:**

Restaureringen av passasjervognen Co 333 har fortsatt i 2010. Trearbeider på vognkassen er videreført og vogna er ferdig panelt med ny teakkledning 2/3 ferdig. Vogna går nå inn i delprosjekt 3 som fører fram til ferdigstilling våren 2012. Prosjektet er nå fullfinansiert gjennom ny støtte fra Norsk Jernbanemuseum i 2011 samt overførte prosjektmidler fra 2010.

Når det gjelder banevedlikehold, er det utført generelt banevedlikehold samt oppfølging av jernbaneanverkets årlige befarings av linjen.

For tilskudd gitt av Jernbaneanverket ble det i 2010 utført videreføring av restaureringsarbeidet på rasoverbygget i Vrengen med innleid arbeidskraft.

Damplok nr 5 har før sesongen 2010 gjennomgått omfattende revisjon av drivverk og brems samt en rekke mindre reparasjoner. Kjele er kontrollert inn- og utvendig av autorisert kontrollør, kjelen ble trykkprøvd og funksjonstestet. Loket ble godkjent til bruk i mai 2010 og er nå eneste tilgjengelige damplok i operativ stand ved banen.

Det er i 2010 startet opp omfattende kjelerevisjon, samt en del større reparasjoner på damplok nr 6 som er planlagt ferdig sommeren 2011. Dette er nødvendig for å kunne sikre kjøring med damplok. Det er likevel en svakhet i og med at lok 6 er av lettere type og kan ikke trekke det nødvendige antall personvogner som kreves ut fra gjennomsnittlige besøkstall. Det er derfor av stor og avgjørende viktighet at vi kommer i gang med hovedrevisjon av lok nr 2, ført når dette er ferdig og godkjent vil det bli mer stabil og forutsigbar drift ved banen.

Det er påbegynt hovedrevisjon av diesellok nr 307 som er planlagt ferdig i mai 2011. Loket går da inn i driften som beredskapslok og vil kunne sikre beredskapsdelen i mange år fremover. Dessverre er det ingen frivillig interesse for dette prosjektet slik at vi sliter med fremdriften. Det har derfor blitt nødvendig at avdelingsleder er involvert som mekaniker. Større spesialoppgaver som motoroverhaling, hjuldreining og kontroll av lufttrykksventiler har måtte settes bort til bedrifter.

#### **Formidling og utadrettet virksomhet.**

Kjøring med tog: På grunn av materiellsituasjonen ble det ikke arrangert skole- og barnehagekjøring i 2010 eller gitt tilbud i Den Kulturelle Skolesekken.

Avdelingen har hatt samarbeid med en lokal barnehage som har hatt Setesdalsbanen som tema, samt bistått barnehagen med å skaffe tilveie historiske bilder de har benyttet i sitt prosjekt.

Kjøresesongen startet 4. juli og ble avsluttet 29. august. Det ble kjørt ni søndager med tre avganger. I tillegg ble det kjørt med motorvogn i forbindelse med Kulturuka i Vennesla første søndag i november.

Arrangement i forbindelse med kjøring:

4. juli: Samarbeid med lokalmiljøet på Røyknes om guidet tur i Røyknesbygda og til Nomeland kraftstasjon.

8. august: Samarbeid med Stiftelsen Steinsfoss Tømmerrenne. Tilbud til publikum om guidet tur i tømmerrenna.

14. august: Bluestog, samarbeid med Røyknes blues-, gospel- og vannfestival

29. august: "Strøm, damp og gamle biler". For femte gang ble dette arrangert i samarbeid med Agder Energi og Agder Motorhistoriske Klubb.

7. november. Kulturuka i Vennesla: Familiearrangement på Paulen gård. Dette var et samarbeidsarrangement med Speiderne i Vennesla.

Arrangementer utenom kjøresesongen:

Sesongen på Setesdalsbanen er kort og hektisk. Utenom kjøresesongen er det ingen faste museumstilbud for publikum. Jernbanens stasjonsbygninger har tradisjonelt vært samlingssteder, ikke bare for reisende, men også for lokalbefolkningen. Ved å arrangere ulike samlinger på kveldstid i ukedager, er det nå gjort et forsøk på å bringe aktivitet inn i museet for det generelle publikum på den tiden av året det ikke kjøres tog på Setesdalsbanen. Det er i 2010 arrangert syv strikkekafeer i samarbeid mellom museet og Setesdalsbanens Venner. Strikkekafeene har hatt ulike temaer knyttet til tekstilhistorie.

Høsten 2010 ble det gjort et forsøk med å arrangere Historiekafé. Det ble gjennomført tre slike arrangementer med kulturhistoriske temaer, oftest jernbanerelatert.

### **Publikasjoner og utstillingsarbeid.**

Det ble ikke laget noen nye utstillinger ved avdelingen i 2010.

Det ble produsert en digital fortelling som er publisert på nettstedet "Digitalt fortalt".

Publikasjoner:

Medutgiver av Nytt fra Setesdalsbanen.

Artikkel i Vest-Agder-museets årbok for 2010 om rallarens drikkfeldighet.

**Forskning:** I forbindelse med artikkelen i årboken, ble deler av arkivet etter Setesdalsbanen benyttet. Noe av dette arkivmaterialet er så vidt museet vet, ikke tidligere benyttet i forskningsøyemed.

### **Frivillig arbeid / Venneforening**

Togkjøringen ble også i år i all hovedsak utført ved hjelp av dugnadsarbeid av medlemmer i Setesdalsbanens venner. I tillegg har medlemmer av venneforeningen aktivt deltatt i gjennomføringen av andre aktiviteter. Her er noen eksempler: medarrangør av strikkekaféen, bistand under Den store museumsdagen samt flere dugnadsoppgaver relatert til vedlikehold (Maling, arbeider med motorvogn og damplok nr 5 og 6, fotodokumentasjon, tilsyn med bygninger, brøyteoppgaver, assistanse under arbeid med CO 333, overhaling av diesellok, transport oppdrag, "Nytt fra Setesdalsbanen" samt innsamling av elektriske deler i forbindelse med riving av Oggevatn stasjon). Det har gjennom hele året vært en utfordring for stabil drift at sentrale aktive som banen er avhengig av, valgte å trekke seg ut av samarbeidet på grunn av at de mente de ikke ble tilstrekkelig involvert i driften og savnet innflytelse på utviklingen ved banen. Etter flere møter og samtaler ser det nå ut til at det er mulig å få de organisatoriske forhold som er nødvendig i forhold til de krav som er satt av Statens Jernbanetilsyn for å kunne fremføre tog på banen. Driftsutvalget har virket siden april 2010 og har vist seg svært nyttig for museet.

## **//VEST-AGDER-MUSEET SJØLINGSTAD ULDVAREFABIK**

A/S Sjølingstad Uldvarefabrik ble grunnlagt i 1894 og er i dag en levende museumsfabrikk som er ivaretatt som et teknisk kulturminne over tekstilindustrien i Norge. Fabrikken produserer fortsatt ullvarer på de gamle maskinene, blant annet garn, tepper, vadmél, plissé, ullfilt m.m. Fabrikken er komplett med fargerier, spinnerier, veverier og appretur, og har eget kraftverk med damanlegg.

### **Spesielle forhold**

Avdelingsleder Sylvi Sørensen kom i mai tilbake etter permisjon. Birgitte Sørensen har vært i vikariat for Judith S. Nilsen som formidlingsleder, da Nilsen har hatt vikariat i VAM administrasjonen. Aud Veslemøy Lindtveitstranna sa i desember opp sin stilling etter permisjon. Oliver Torkelsen ansettes i fast i stilling som spinneriansvarlig.

### Besøkstall

Det har vært en stor økning i besøkstallet. Julemarked første helga i advent trakk alene 1200 besøkende. Barnehage: 563 barnehagebarn (2009: 215. 2008: 27)

I løpet av 2010 hadde vi fire opplegg i Den kulturelle skolesekken for Vest-Agder. Vi har hatt innslag om museumsfabrikken på TV2-programmet "Jenter på hjul", og jobbet med media om pressedekning av våre tilbud. Deltakelse på stand på Sørlandske Lærerstevne rekrutterte mange nye besøkende fra Søgne- og Kristiansandsområdet.

	2007	2008	2009	2010
SKOLE		1317	1156	2080
TOTALT	7 052	5 893	6313	8 301

### Samlingsforvaltning

Det er innkjøpt tre innbundne lærebøker i veveriteknikk. Vi har hentet inn en vevstol fra Teknisk Museum.

### Vedlikehold og antikvarisk drift

Fargerikontoret har gjennomgått totalrenovasjon etter tidligere lekkasjer. Vi har gjennomført beplantning på parkeringsplassen ved disponentboligen. En bit av plassen vil bli leid ut til Sjølingstad Vel på ubestemt tid til bruk for lekeplass.

### Formidling og utadrettet virksomhet

Vi har gjennomført vinterferie- og påskeaktiviteter på fabrikken med ullverksted og omvisninger. I sommer har vi hatt utstillingen *Rekonstruksjoner* av Franz Schmidt, og gjennomført tre daglige omvisninger og ett daglig ullverksted.

På den store museumsdagen i Flekkefjord, deltok så å si samtlige fra fabrikken. Det har vært avholdt Kulturminnedag med blant annet foredrag av Annemor Sundbø. Det tradisjonelle julemarkedet ble holdt over to dager, og inkluderte utstillingen "Englesus" med arbeider av skoleelever og barnehagebarn.

Produksjonsansatte har bistått formidlingsleder med omvisninger og ullverksted, særlig i forbindelse med juleaktivitetene i desember for distriktets skoler. Det ble leid inn flere tilkallingshjelpere i juni for å kunne ta imot bussturister, lag, foreninger og skoleklasser. Formidlingsansvarlig har også hatt opplegg rundt utstillingen "Min kropp – min sannhet" i forbindelse med den kulturelle skolesekken, samt industriopplegg for ungdomstrinnet og den videregående skolen.

Sjølingstad stilte med salgs- og informasjonsbod under Tall Ship Races i Kristiansand.

### Forskning

To av ansatte i veveriet jobber med fagprøven i samarbeid med Mandal veveri. Vi har innleid Franz Schmidt til fordypning i vevteknikk, med midler hentet fra Norsk Håndverksutvikling.

### Frivillig arbeid / venneforening

Venneforeninga Uldvennen er en viktig samarbeidspartner for museumsfabrikken. Uldvennene har hjulpet til under Kulturminnedagen og julemarkedet. De har også hatt medlemskveld med juleverksted på fabrikken.

### Produksjonen

Museumsfabrikken er unik i norsk og europeisk målestokk. Gjennom produksjonen blir kunnskap om maskiner, prosesser og håndverksteknikker videreført og tatt varer på. Produksjonen er en viktig forutsetning for en levende museumsfabrikk.

Vi har hatt et godt produksjonsår, og har klart å fylle opp lageret og holde varelageret oppe. Salgsinntektene har hatt en solid økning, og sommersesongen var spesielt god. Produksjonen av jacquardtepper har økt med omkring 60 % fra 2009. Plisse produksjon og lanolingarn er produsert ut i fra faste bestilling og etterspørsel. Framstillinga av teppene involverer de fleste av fabrikkens avdelinger og viser en gjennomgående høy produksjon. Det har vært en liten nedgang i filt, da etterspørselen har vært lavere.

## //VEST-AGDER-MUSEET MANDAL

Mandal kommune skal ha nytt kulturhus ferdig til sommeren 2012. Da skal biblioteket flytte ut av lokalene i Andorsengården. Det er etablert en arbeidsgruppe sammen med Mandal kommune om utvikling av plan for bruken av disse lokalene i framtida, samt gruppen "Mandals barne plass" i området på sjøsida av Andorsengårdens eiendom. Dette arbeidet skal ses i sammenheng med planarbeidet for selve Andorsengården.

### Besøksstall

	2007	2008	2009	2010
SKOLE				873
TOTALT	2896	3.516	4.189	4.286

### Samlingsforvaltning

Det er mottatt motorer produsert i Mandal av merket "Bjørnen" med vinsj og utstyr, maleri av MTB "Nasty", innedør fra 1700-tallet, stoler, engelsk laksefiskestang fra ca. 1824, samt en Biedermeier-sofa. Det er i tillegg innlevert arkivmateriale fra bl.a. "Firma Wilhelm Sørensen Mergel og Støpesand", "Bankdirektør A. Ertzeids legat", "Bestyrelsen av Mandals Kvægassuransesforsikring" og mikrofotograferte tegninger fra Westermoen Hydrofoil. Ikke digitalt fotomaterialet fra forretningen til Ramstad Foto v/Per Ramstad ble mottatt.

Adolph Tidemands maleri av Josephine Harris ble lett konserverert på profesjonell måte. Gardiner med UV-filter ble montert på i 3. etasje i økonomibygningen. Klimamålinger ble utført.

En del av fotografiske glassplater er pakket om, og det er deltatt på planarbeid for fotobevaringsarbeidet i Vest-Agder-museet.

### Vedlikehold og antikvarisk drift

Andorsengården:

Elektriske varmeovner ble rensert og kontrollert. Noe utvendig malerarbeid ble utført.

Vigeland Hus:

Vaskerenner ble montert i gangen og toalettrommet mellom kjøkken og snekkerverksted til bruk i publikumsaktivitet med grafikk. Ny alarmsender ble montert.

Olav Holmegaards samlinger:

Regionkonservator meldte til eier Mandal kommune og museet at den ildfaste bygningen er i dårlig teknisk stand. Beskrivelse ble gitt med råd om snarlige tiltak.

Marna Motors lager på Ballastbrygga:  
Regionkonservator har tilsyn med det lagrede materialet av Marna-motorer og utstyr som Vest-Agder fylkeskommune samlet/kjøpt.

### **Formidling og utadrettet virksomhet**

Draktutstillinga "Fremmed sus i serken. Fargerike motetrek fra Europa" er i hovedsak basert på materiale fra Olav Holmegaards samlinger. Den ble åpnet i 2009. I meldingsåret ble den brukt aktivt i "Den kulturelle skolesekken", vist særskilt på 17. mai og aktivt i sommersesongen. Den ble ofte formidlet av Husflidskonsulenten i Vest-Agder i tillegg til vår egen formidler.

Grafikkutstillinga "Andre kapittel" med innlånte verker fra Mandal kunstforening ble vist på Vigeland Hus også i 2010. Museet kjøpte trykkpresse og tilhørende utstyr. Det var opplegg med grafikk i den kulturelle skolesekken i Mandal kommune på våren og tre uker med tilsvarende tilbud for barn i sommersesongen. Det var også tilbud om grafikk- og malekurs under skalldyrfestivalen. Gjennom den kulturelle skolesekken i Mandal kommune ble det også gjennomført pedagogisk opplegg om Mandalskunstnerne våren 2010.

I sommersesongen hadde fortellerne omvisninger i alle avdelinger en gang om dagen, i tillegg til flere ved Vigeland Hus. Museet deltok med aktiviteter på VAMs fellesarrangement i Flekkefjord og under Tall Ships Races i Kristiansand. Andorsengården holdt romjulsåpent med visning av fire innlånte verk av Emanuel Vigeland.

Museet deltar i prosjektgruppe i regi av Lindesnesregionen næringshage med tittel "Gull av Gustav" med sikte på profilering av Mandalsregionen.

### **Forskning**

Regionkonservator deltar i faggruppe for forskning og var redaktør for Vest-Agder-museets årbok. Regionkonservator skrev artikkelen "Hvem vil gå inn i evigheten som brennevinshandler?" om samlagsavstemningen i Mandal i 1899.

### **Frivillig arbeid/venneforening**

Vest-Agder-museet Mandal har kontakt med særlig Vigeland Hus A/S, Mandal kunstforening, Mandal historielag og Marna Motor A/S. Tidligere museumsbestyrer Knut Lindseth er også til god hjelp.

## **//VEST-AGDER-MUSEET LISTA**

### **Innledning**

2010 har vært «Reiselivsåret» i Farsund: Besøk av nasjonale og internasjonale journalister og bransjefolk. Flere cruiseanløp enn noen gang. Tusenvis av speidere med familier inntok kommunen i juli. Også museet har deltatt i dette løftet. I vår arrangerte vi aktivitetsdag for et offshorefirma fra Stavanger. Vi laget en pakke med en full dag med Lista-opplevelser. Små og store fikk være med på slipp av redningsbåten på Østhassel, klatre til topps i Lista Fyr, smake lammelår tilberedt i kokegrop og bli guidet rundt på Nordberg Fort. Dette gav virkelig mersmak.

Sammen med Vest-Agder fylkeskommune var museet med journalister fra Aftenposten på en opplevelsessightseeing rundt i vår fantastiske kommune. De lot seg begeistre av strendene, fyret, Loshavn, Nordberg Fort – og selvsagt «det amerikanske Lista».

Stadig flere bussgrupper, reiseselskap og ulike lag og foreninger ber nå om tilrettelagt tilbud på en heldag på Lista. En slik dag inneholder som regel guiding, museums- og galleribesøk og bespisning.

Samtidig som reiseliv og opplevelsesturisme er utpekt som et av museets satsingsområder fremover, er det viktig å presisere at museet også skal fylle en viktig samfunnsrolle for kommunens innbyggere. Gjennom ulike publikumsarrangementer og et utstrakt skoletilbud ønsker vi å skape stolthet, tilhørighet og identitet. Et godt eksempel på dette er museets dag som arrangeres i samarbeid med museets venner. I år ble dagen markert med egen kransenedleggelse, foredrag og egen utstilling om Listaforfatteren Arne Espeland

Mot slutten av året kom gladmeldingen om at finansiering og montering av moderne magasinreoler i Mabergåsen er på plass. Det betyr at museet kan ta vare på våre lokale kulturskatter på en helt

### **Besøkstall**

Hele 15263 gjester benyttet seg av museets tilbud i 2010. Den største økningen skyldes selvsagt helårsdrift i Nybygget som åpnet i 2009. Det er også en klar økning i antall cruisegjester fra tidligere år. I tillegg har det vært godt besøk på ulike arrangementer, konserter og foredrag. Det er også en liten oppgang i antall skoleelever. Dette på tross av liten kapasitet i skoletjenesten. Naturlosturer og andre publikumsarrangementer slik som nattsafari er også veldig godt besøkt.

	2007	2008	2009	2010
SKOLE		2 367	1 683	1 890
TOTALT	4 628	6 737	11 884	15 263

### **Samlingsforvaltning**

I løpet av de siste årene har museet gjort et stort arbeid for å bedre bevarings- og sikringsforholdene ved museets hovedbygg på Vanse. Dette arbeidet fortsatte i 2010. Totalt har museet rundt 15000 gjenstander, og registreringsarbeidet har en høy prioritet i museets arbeid fremover.

Lista fungerer som fellesmagasin for Vest-Agder-museet. Både hangar på Lista Fly- og næringspark og Mabergåsen fjellhall er viktige i dette arbeidet. I Mabergåsen ble det i 2010 installert kompaktreoler for oppbevaring av gjenstander. Innredningen ble finansiert med god støtte av UNI-fondet.

### **Vedlikehold og antikvarisk drift**

Det er drevet småskala kontinuerlig vedlikeholdsarbeid. En anstrengt økonomi gjør at vedlikeholdet preges av nødsarbeid. Dørhengsler på Østhassel Redningsstasjon er demontert, galvanisert og smurt opp. Det er skiftet tak på møllene på Hervoll, i tillegg er det bygd ny vannrenne her. Arbeidet er finansiert av prosjektet Utvalgt kulturlandskap Vest-Lista.

### **Formidling og utadrettet virksomhet**

Nybygget på Nordberg åpnet for publikum til påske, deretter var det helgeåpent frem til hovedsesongen begynte ved skolestart. Friluftstunet i Vanse og Listeskøyta kystkultursenter holdt åpent fra og med 21. juni til og med 23. august. I tillegg hadde museet søndagsåpent på Østhassel redningsstasjon, hvor Sælør og Lista kystlag har hatt ansvaret, mens Lista Museums venneforening hadde ansvaret for krigsutstillingen på Nordberg Fort. Møllene på Hervoll og billedhugger Mathias Skeibroks fødested på Skeibrok er åpne miljøanlegg.

Skoletilbudet vårt er en del av Den kulturelle skolesekken i Farsund kommune. Det ble gitt tilbud til alle på 3. trinn på Hervoll mølle, alle på 4. trinn om bronsealderen. Et kunst-formidlingstilbud med utgangspunkt i Skeibrok-utstillingen til alle på 8. trinn i kommunen måtte utgå pga. kapasitetsproblemer i skoletjenesten.

Bronsealderopplegget er en del av det faste tilbudet til skoler i hele vestfylket gjennom Den kulturelle skolesekken til Vest-Agder fylkeskommune.

I samarbeid med Sørlandets kunstmuseum formidlet vi kunstutstillingen *Dag ut –Dag inn* for nesten 700 skoleelever.

Museet har arrangert åtte "Naturlosturer". I september arrangerte vi tradisjonen tro, nattsafari på Penne-feltet. Her ble det servert lammelår tilberedt i kokegrop, før vi undersøkte helleristningene med fakler og lommelykt.

Avdelingsleder deltok da NrK tok opptak til en serie om Norges eldste historie. Serien er tenkt vist over flere søndager høsten 2011, tema på Lista var Bronsealderen. Adalia Film spilte inn er innslag om kulturlandskapet på Lista med avdelingsleder som guide. Dette blir muligens en del av en tv-serie som har arbeidstittelen "Barn i kulturlandskapet".

### **Publikasjoner**

Museet har i samarbeid med museets venner utgitt årbok. Årboka hadde et opplag på 600 eksemplarer. Årboka inneholder flere artikler med lokalhistorisk innhold. Avdelingsleder er redaktør.

### **Utstillinger**

I samarbeid med Kulturhistorisk museum Oslo og Fylkeskonservatoren i Vest-Agder laget vi utstillingen *Hellemyr –Helligmyr* som viser en del flott offerfunn fra bronsealderen som er funnet i myrer og våtmarksområder på Lista. Museets egenproduserte vandreutstilling *Feber og fellesskap – epidemienes århundre 1820-1920* ble vist i hovedsesongen. Det ble også laget en liten utstilling om Listaforfatteren Arne Espeland. Dette ble gjort i samarbeid med Klokkhammer Forlag. Vi hadde også vandreutstillingen *Dag ut -Dag inn* med verker fra Sørlandets kunstmuseums samlinger. Utstillingen var produsert av SKMU. Avdelingsleder stod for formidlingen. Museet har i tillegg bidratt med gjenstander til flere mindre temautstillinger på Farsund bibliotek og Eilert Sundt vgs.

### **Frivillig arbeid/ Venneforening**

Venneforeningen har fortsatt sitt gode arbeid i år. Nå er man kommet i gang med medlemskvelder med lokalhistoriske foredrag, og interessen blant lokalbefolkningen er stor. Venneforeningens hjelp i forbindelse med de mange arrangementene våre har vært av avgjørende betydning.

### **Samarbeid**

Museet samarbeider med flere lokale lag og foreninger, bl.a. Lister Forsvarshistoriske forening, Small City Cruises og Nordsjøfestivalen. Avdelingsleder har holdt foredrag om lokalhistoriske tema, samt en rekke presentasjoner av nybygget på Nordberg. Museet er deltakere i Farsund kommunes Reiselivsforum, samt i styringsgruppen for Utvalgt kulturlandskap Vest-Lista.

## **//VEST-AGDER-MUSEET FLEKKEFJORD**

Virksomheten til Vest-Agder-museet Flekkefjord, byr på omvisning i Museets hovedbygning, med gjenstander og interiører fra 17-, 18- og 1900-tallet. I sjøbuene er det en fast utstilling som viser kunsten og litt om kunstneren Lars Kristian Gulbrandsen. I tillegg vises det i sjøbuene flere temporære utstillinger.

Lokalbefolkningen besøker museet i forbindelse med særutstillinger og aktivitetsdager.

I 2010 var Flekkefjord vert for den store musumsdagen. Et arrangement med god oppslutning.

Sjøbuene er også arena for konserter, møtevirksomhet, konferanser etc.

Museet har også tilbud om byvandring. Dette etter avtale og er et helårstilbud.

Et totalt besøkstall for 2010 er 8902 er svært gledelig.

I 2010 er det satt i gang en prosess med sikte på å bedre katalogiseringen, sikringen og bevaringen av samlingene. Siden ansettelse av museumspedagog i 1998 har museet lagt spesiell vekt på formidling overfor barn og unge. Herunder utvikling av innholdet i Den kulturelle skolesekken. Vi prøver ut stadig nye formidlingsmetoder i vår undervisning.

2011 vil arbeidsinnsatsen i stor grad være knyttet opp til samlingsforvaltningen. Flytting av gjenstander til Mabergåsen og til hangaren på Lista, et arbeid som er igangsatt. Etablere rutiner for registrering og konservering av gjenstander. Og ikke minst, komme i gang med registrering av gjenstander i Primus.

Gjenreise krambua vil også ha stor prioritet, grunnmuren er allerede på plass. Dette er svært viktig i arbeidet med å øke egeninntektene.

Samtidig er det løpende vedlikeholdet av Solstrand et viktig arbeid. I 2011 vil det bli søkt midler til å drive dekket på nytt.

### **Besøkstall:**

Besøkstallet for 2010 er svært gledelig. Museet er i skoleåret fulltegnet. I denne delen av året er det marginale muligheter til å øke besøkstallet. Samarbeidet med Small City Cruises har begynt å gi resultater, vi har hatt 359 besøkende gjennom dette samarbeidet. Den store museumsdagen hadde ca. 700 besøkende. Også besøk av turbusser (dagturer) fra Rogaland har bidratt til økning av besøkstallet.

	2007	2008	2009	2010
SKOLE	3325	4993	4319	4532
TOTALT	5486	7906	7844	8902

### **Samlingsforvaltning**

Vest-Agder-museet Flekkefjord har om lag 7500 gjenstander. Ingen er digitalt registrert. Registreringen er foretatt på NKKM - kort og tilvekstskjema. Magasinforholdene er ikke tilfredsstillende. Museet rår over ett uinnredet magasin i sjøbuene og et trekkfullt loft i Hovedbygningen. I tillegg leier museet et kaldlager på Gyland. Innholdet i lagret på Gyland vil i løpet av første halvår 2011 bli overført til hangaren på Lista. Mabergåsen vil gi avdelingen i Flekkefjord sårt tiltrengt magasinplass. Det gjør det mulig å ferdigstille magasinet i Sjøbuene. Tømming av dette magasinet i sjøbuene er allerede startet.

Museet har installert Primus. Museet vil bruke en del ressurser på å få samlingen tilfredsstillende oppbevart og registrert. Det vil bli utarbeidet nye rutiner for inntak og konservering av nye gjenstander. Det er innredet et arbeidsrom i museets underetasje som skal tjene som arbeidssted for registrering og konservering med sikte på overflytting til Mabergåsen. En del investeringer knyttet til dette ble gjort i 2009 og 2010, og vil fortsette i 2011.

Samlingsforvaltning vil være en prioritert oppgave i tiden som kommer.

Museet rår over en fotosamling med om lag 30 000 enheter. Om lag 3500 er registrert i Win-Regimus. 2800 enheter er digitalt behandlet.

### **Vedlikehold**

I 2010 har det vært utført omfattende vedlikehold av Sjøbuene, med skifting av kledning og vinduer på vegg mot sør. Dette ble finansiert av ekstra ordinære tiltaksmidler fra regjeringen. Solstrand er årlig på slipp i Egersund. Etter det store restaureringsarbeidet ved Hardanger Fartøyvernssenter ble dekket aldri tett. Dette har ført til noe råte og soppdannelser. Derfor er det viktig å drive dekket på nytt. Det er benyttet bomullstråd til drivingen, denne vil bli erstattet med tjæredrev, da dette ikke holder på fukt i samme grad som bomull.



Det vil i 2011 bli søkt midler fra Riksantikvaren og Vest-Agder-fylkeskommune til driving av dekket. Risør Trebåtbyggeri har levert prisoverslag. Arbeidet er stipulert til ca. 307 000,00

### **Formidling og utadrettet virksomhet**

Avdelingen i Flekkefjord har sesongåpnet i perioden 15. juni til 31. august. I denne perioden byr museet på sine to faste utstillinger samt sommerutstillingen. I juli har vi i tillegg aktivitetsdager for barn.

Hovedtyngden av museets virksomhet i 2010 har vært knyttet til formidlingsarbeid. En prioritering som startet ved ansettelse av museumspedagog i 1998.

Arbeidet overfor skolen er helt i tråd med museets målsettinger. Satsinga er ressurskrevende, og har nådd et maksimum av hva som er mulig med de ressurser museet rår over. Som følge av variert utstillingsaktivitet gjennom hele året, var det stor etterspørsel fra skolene. Det ble utarbeidet pedagogiske opplegg til all utstillingene.

Museet har i 2010 hatt 6 temporære utstillinger og flere aktivitetsdager med ulike tema. Flekkefjord

videregående skole og Flekkefjord kunstforening bidrar med en årlig utstilling hver. Aktivitetene

strekker seg gjennom hele året. Det viser seg at aktivitetsdager trekker en del barn til museet.

I regi av Vest-Agder fylkeskommune har museumsformidler har reist rundt i Vest-Agder med ulike DKS - opplegg. "Det er ikke alt gull som glimrer" og plantefarging. I tillegg er Grønnes batteri arena for pedagogisk virksomhet for barn i alle aldre til og med 4. klassesetrinn. Også dette tilbudet er i regi av fylkeskommunen.

Museumsformidler har i ulike sammenhenger bistått VAM Lista med undervisning.

Innenfor skoletilbudet tilbyr i vi gjennom Den kulturelle skolesekken (DKS) i Flekkefjord kommune en tur med museumsskøyta Solstrand. Museet tilbyr heldagsturer for regionens 5.klassinger. Turene går til Sandvikstrand ved Fedafjorden.

Formidling av kunsten til Lars Kristian Gulbrandsen inngår også som tilbud innenfor DKS. I tillegg samarbeider vi med SKMU om en utstilling i året, som er et tilbud innenfor DKS.

I 2010 ble det arrangert 10 konserter i sjøbuene.

### **Frivillig arbeid/venneforening**

Vest-Agder-museet Flekkefjord har ikke egen venneforening, men har et utstrakt samarbeid med ulike aktører innen kulturvernet og andre deler av kulturvernet.

Viktige samarbeidspartnere i lokalmiljøet er: Musikkens Venner, Flekkefjord Husflidlag, Flekkefjord Kunstforening, Flekkefjord Historielag, Flekkefjord Hagelag og Flekkefjord Videregående skole. Vi har også et utstrakt samarbeid med Flekkefjord kommunes kulturavdeling ved avvikling av ulike aktiviteter knyttet til skoleferier.

I 2010, som i 2009 hadde museet et samarbeid med Gullsmed Peersen hvor Peersen i sine lokaler hadde utstilling fra museets fotosamling til journalist T. Lid.

Innfor VAM er samarbeidet mellom avdelingene i Flekkefjord og Lista godt etablert. Det er spesielt innenfor samlingsforvaltning og formidling at samarbeidet har størst verdi.

Museumsformidler har også samarbeidet med Torill Haugen ved Utsikten Kunstsenter i Kvinesdal.

Nytt for 2010 er at samarbeidet med Small City Cruises har begynt å gi utslag på besøkstatistikken.

### **Kurs, konferanser, møter**

Avd.leder/konservator har deltatt på 2 samlinger i Fiskerinettsverket/Sjøfartsnettverket.

Fiskerinettsverket har søkt midler til prosjekt "Registrering og klassifisering av fiskeriredskaper - Outline". VAM Flekkefjord fikk ansvar for Makrell- og hummerfiske. En foreløpig rapport ble levert i 2010.

Museumsformidler har deltatt på museumspedagogisk fagdag i Oslo. Museumsformidler har vært kursleder ved Lærerstevnet. Hun har også deltatt på kurs i "Digitale fortellinger"

Hun var i Tromsø på seminar om "Et støvfritt museum".

### **Forskning**

Ingen større forskingsoppgaver er utført i 2010. I 2011 vil avdelingsleder bidra med en artikkel i museets årbok med tema "Ikke bare plast".

### **Annet**

I 2010 ble krambuprojektet startet med oppføring av kjeller/fundament. Arbeidet ble stanset da Utvalg for Samfunn hadde innvendinger ang. materialbruken. Flekkefjord kommune ved saksbehandler redegjorde da hva som var intensjonen og klarsignal til å fortsette ble gitt. Oppstart med reising av selve bygningen vil da begynne våren 2011.

Avdelingsleder deltok i innspillingen av "Feber og Fellesskap"

I 2010 fikk museet i gave fra båtbygger Finn Torkildsen en modell i skal 1:20 av museumsskøyta Solstrand.

Kristiansand 26 april 2011

.....  
Terje Damman, styreleder

.....  
Berit Eide Johnsen

.....  
Tobias Oftedal

.....  
Tore K Haus

.....  
Nils Magne Håkegård

.....  
Åse Marie Bue, nestleder

.....  
Harald Sødal

.....  
Aslak Wegge

.....  
Inge Eikeland